

SCI-CONF.COM.UA

**PRIORITY DIRECTIONS
OF SCIENCE DEVELOPMENT**

**ABSTRACTS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MARCH 2-3, 2020**

**LVIV
2020**

PRIORITY DIRECTIONS OF SCIENCE DEVELOPMENT

Abstracts of V International Scientific and Practical Conference

Lviv, Ukraine

2-3 March 2020

Lviv, Ukraine

2020

UDC 001.1

BBK 73

The 5th International scientific and practical conference “Priority directions of science development” (March 2-3, 2020) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2020. 567 p.

ISBN 978-966-8219-26-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Priority directions of science development. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Lviv, Ukraine. 2020. Pp. 21-27. URL: <http://sci-conf.com.ua>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Editorial board

Velichko Ivan Pavlovich (Ukraine)
Velizar Pavlov, University of Ruse, Bulgaria
Vladan Holcner, University of Defence, Czech Republic
Haruo Inoue (Tokyo Metropolitan University)
Gurov Valeriy Ivanovich (Russia)
Bagramian Anna Georgievna (Ukraine)
Pliska Viktoriya Andriyivna (Ukraine)
Takumi Noguchi (Nagoya University)

Masahiro Sadakane (Hiroshima University)
Vincent Artero, France
Ljerka Cerovic, University of Rijeka, Croatia
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia
Marian Siminica, University of Craiova, Romania
Ben Hankamer, Australia
Grishko Vitaliy Ivanovich (Ukraine)
Nosik Alla Vadimovna (Ukraine)

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: lviv@sci-conf.com.ua

homepage: <http://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua”

® ©2020 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫЕ НАУКИ

1	Аксьонов Є. О. Шкурково–хутрова продуктивність кролів різного виробничого напрямку за згодовування малокомпонентних комбікормів	12
2.	Волощук А. П., Волощук И. С., Глива В. В., Запесоцкая М. С. Семенная продуктивность сортов пшеницы озимой зависимости от уровня минерального питания растений в зоне западной лесостепи Украины	17
3	Карлова Л. В., Лесновська О. В., Деберина І. В. Стресостійкість та продуктивні якості корів	22
4	Карпенко О. В., Сморочинський О. М. Моделювання кривих несучості птиці сучасних кросів яєчного типу	26
5	Коноваленко Л. І., Бондарева О. Б., Вінюков О. О. Закономірності формування зон забруднення важкими металами навкруги техногенних об'єктів	30
6	Левченко І. С., Любенко О. І. Щільність посадки як технологічний стрес-фактор у промисловому птахівництві	35
7	Положенець В. М., Немерицька Л. В., Журавська І. А., Мельничук В. В. Особливості патогенезу фузаріозної гнилі топінамбура	39
8	Романчук Л. Д., Лопатюк О. В., Ковальова С. П. Оцінка вмісту важких металів у ґрунтахприсадибних ділянок мешканців населених пунктів Народицького району	43
	Циганенко М. О., Мельник В. І., Романащенко О.А., Качанов В. В. Застосування супутніх культур - підвищення екологічності природокористування	46
10	Шувар І. А., Корпіта Г. М. Вплив гербіциду на бур'янове угруповання агроценозу картоплі	53

ЩІЛЬНІСТЬ ПОСАДКИ ЯК ТЕХНОЛОГІЧНИЙ СТРЕС-ФАКТОР У ПРОМИСЛОВОМУ ПТАХІВНИЦТВІ

Левченко Інна Сергіївна

Асистент

Херсонський державний аграрний університет,

м. Херсон, Україна

Любенко Оксана Іванівна

Кандидат с.-г. наук, доцент

Вступ. Інтенсивний розвиток птахівництва в Україні має значне соціально - економічне значення, адже м'ясо та яйця є найбільш повноцінним і доступним для населення джерелом білків. В умовах зростаючої спеціалізації та концентрації птахівництва велике значення відводиться вивченню впливу основних технологічних параметрів кліткового утримання на біологічні особливості промислового стада. Ряд технологічних операцій може викликати надмірне напруження організму, розвиток стресу, що призводить до зниження продуктивності та резистентності організму птиці. Тому в умовах інтенсивного виробництва, при дії великої кількості технологічних стрес-факторів, необхідно ретельно досліджувати і визначати способи зменшення проявів стресу за рахунок забезпечення повноцінної годівлі та створення комфортних умов утримання.

Метою роботи є вивчення впливу щільності посадки, як одного із технологічних стрес-факторів, на поведінку і біологічні особливості птиці.

Матеріали і методи. Методологічні підходи роботи базуються на інформації про поведінку, біологічні особливості та природну резистентність птиці в умовах зміни факторів утримання. В роботі, в основному, використовувалися збір, аналіз і обговорення опублікованої інформації з наукових джерел для виявлення нових напрямків досліджень.

Результати і обговорення. Сучасні дослідники трактують поняття «стрес», як реакцію організму птиці на будь-який вплив або відхиленням від оптимальних параметрів утримання і годівлі.

Стрес-фактори у птахівництві поділяються на три групи:

фактори впливу середовища: відхилення від норм температури і вологості повітря, порушення режимів освітлення, шумові чинники, висока концентрації в повітрі пташника аміаку, вуглекислого газу, пилу, підвищена щільність посадки, зміна ієрархічних угруповань тощо;

кормові стрес-фактори: наявність у кормах мікотоксинів, окислених жирів, дисбаланс вітамінів, мінералів, амінокислот, введення високих доз ветеринарних препаратів (антибіотиків, кокцидіостатиків тощо);

внутрішні стрес-фактори: надлишкова кількість бактерій у кормі, перенапруга імунної системи, вірусні захворювання, вакцинація.

У птиці стрес може проходити в три фази. Перша фаза має характер короткочасного тривожного стану. На цій стадії відмічаються зміни в лімфатичній системі, зниження м'язового тону, зміна температури тіла, кров'яного тиску, розвиток запальних процесів. Якщо фактори стресу не перевищують допустимий поріг, то настає друга фаза – резистентності. На цій стадії патологічні процеси в організмі нормалізуються. Відбувається адаптація і подолання рівня напруги. Третя фаза – виснаження – настає коли організм не може адаптуватися до факторів стресу під час другої фази. В результаті тривалого й інтенсивного впливу негативних стрес-факторів настає загибель птиці.

Дослідження з вивчення механізмів впливу технологічних факторів утримання дають змогу зрозуміти, що висока щільність посадки сприяє появі специфічних поведінкових реакцій птиці. В процесі промислового вирощування дослідниками відмічалися різні порушення поведінкових реакцій

молодняку курей, перепелів, качок: підвищена збудливість, страх, агресивність, неспокій, швидка стомлюваність, зниження чи втрату апетиту. Характерними ознаками стресу було сповільнення росту пера і його скуйовдженість, пригнічення клініко-фізіологічного стану, тахікардія, аритмія, сповільнення або посилення перистальтики кишечника. Ознаками стресу в дорослих курей, перепелів, качок є передчасне масове линяння, зниження або повне припинення яйцекладки, репродуктивних функцій, ослаблення м'язового тону, поява наминів, прояв канібалізму.

Підвищена щільність посадки має депресивний вплив на організм птиці, викликає стрес, нудьгу та істерію (емоційні реакції) у птиці. Спалахи істерії, як правило, починаються з різкого збудження декількох курей, яке швидко поширюється на все стадо. Істерія або панічна реакція птиці зовні проявляється у вигляді підвищеної рухової активності та «істеричною» вокалізацією (голосовими сигналами) несучок. Встановлено, що із загальної кількості 64 % випадків істерії у курей-несучок виникало спонтанно, а 36 % – після різкої зміни режимів або умов утримання (перерва в годуванні, порушення режимів освітлення та ін.). Спонтанні випадки істерії найчастіше виникають у молодій птиці (в середньому у віці 36–40 тижнів), а обумовлені різкою зміною режиму – у дорослій птиці (у віці 43–46 тижнів).

Переущільнення викликає у птиці стан фрустрації (дезорганізацію свідомості), який може повторюватися кожні 1–2 години і тривати до знесення чергового яйця. Підвищення нервового збудження птиці знижує її активність на 16,4 % та підвищує рівень агресивності.

Зниження продуктивності промислового стада не завжди є об'єктивним показником наявності стресу. Компенсаторні механізми організму дозволяють деякий час підтримувати гомеостаз, зберігаючи певний стан здоров'я і рівень продуктивності. Проте, виснаження резервів адаптаційних систем супроводжується зниженням резистентності, в результаті чого продуктивність різко падає, розвиваються хвороби і масова загибель.

В період дії стрес-факторів підвищується діяльність всіх систем організму, яка спрямовується на самозахист і пристосування до нових умов існування. Дослідники зазначають пряму залежність між продуктивністю і стрес - чутливістю, адже чим вищі продуктивні якості птиці, тим вища її чутливість до різних стресів. Тому захист птиці від дії стрес-факторів – основне та першочергове завдання фахівців-технологів і лікарів ветеринарної медицини.

Висновки. На сьогоднішній день доцільно вивчати взаємозв'язок умов інтенсивного промислового утримання в птахівництві не лише із продуктивністю, збереженістю, якістю отриманої продукції, резистентністю організму, а й з проявом поведінкових реакцій птиці. Пошук методів профілактики стресу в птахівництві ведеться не лише на виведення птиці, стійкої до стресів, застосування препаратів, які підвищують резистентність організму, а й на усунення етіологічних факторів стресу. Вибір оптимальної щільності посадки дає змогу вплинути на формування пристосувальних реакцій організму птиці задовго до дії стресу, а в умовах розвитку адаптаційного синдрому –здійснити його профілактику. Таким чином, управління процесами розвитку адаптаційної здатності організму птиці – один з ключових в наукових досліджень аспектів розробки відповідного комплексу технологічних заходів вирощування та годівлі в птахівництві.

1. Stojanowskij W., Krog A., Kolomijets I. Pathophysiological mechanisms of adaptation of the ducks organism for action of transport stress. *Międzynarodowa konferencja naukowa "Lwowskowroclawska szkoła weterynaryjna"*. 2018, №2. с. 255–261.
2. Mohammed A.A. et al. Effect of dietary synbiotic supplement on behavioral patterns and growth performance of broiler chickens reared under heat stress. *Poultry Science*. V. 4. 2018, pp. 1101-1108. <https://doi.org/10.3382/ps/pex421>.
3. Левченко, М. В. (2013). Обоснование проявлений компенсаторного роста у свиней. *Естественные науки*, (4), 087-091.
4. Шевчук М.О., Стояновський В.Г., Коломієць І.А. Технологічні стреси у птахівництві. *Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького*, 2018, т. 20. № 88, с. 63-68. doi: 10.32718/nvlvet8811.